ÇAĞLARIN İÇİNDEN GELECEK ZAMANLARA ÜSKÜDAR

Her şehrin tarihi o şehrin sakinlerinin de tarihidir. Yüzyıllar boyu bağrında nice sakinlerine kucak açan Üsküdar, İstanbul'un fethinden neredeyse bir buçuk asır yıl evvel Türk egemenliğine girmiş ve daha o çağlardan itibaren "kutlu bir diyar" olma yolunda hızla ilerlemiştir. Tarihi Yarımadanın karşısında, alabildiğine geniş bir İstanbul peyzajına açılan müstesna konumuyla Üsküdar, Asya topraklarının başladığı bir köprübaşıdır. Antik çağlardan beri doğal dokusunun güzelliği sayesinde Ön Asya-Avrupa arası ulaşım kolaylığı sağlayan Boğaziçi'nin açılım noktasında bulunan Üsküdar, her zaman bir cazibe merkezi olmuştur. Bu özel durum; Üsküdar'ın sık aralıklarla istilâlara, farklı egemenlikler altında kalmasına yol açmıştır. Üsküdar isminin nereden geldiği konusunda değişik kaynaklarda farklı görüşler olsa da erken dönem eserlerde geçen Khrisopolis ve Skutarium kelimelerinin "altın şehir" ve "kalkan şehir" anlamlarını vermesi; ayrıca dünya haritacılığının ilk dönem örneklerinde de Latince "scutari" kelimesinin kullanılmış bulunması Üsküdar ismini çağların içinden bugünlere getirir. Şehrin ismi İngilizce've Latince'den aynen geçmiştir. Adı da tarihi kadar kadim olan Üsküdar, gelecek zamanlara doğru yürüyüşünü aynı eskimezlik içinde sürdürüyor.

Tarihin Saklı Hazinesi

şehrin Müslüman sakinleri Üsküdar'ı bir Kâbe toprağı saymışlar, Museviler tarafından da Kuzguncuk bölgesi Kudüs toprağı diye sıfatlandırılmıştır. Şehrin, Kâbe toprağı sayılmasının sonucu hac yolculuğunun ilk durağı her dönemde Üsküdar olmuştur. Adına Sürre Alayları denen ihtişamlı törenler, her hac döneminde tekrarlanarak bir gelenek halini almıştır. Üsküdar, sosyal tarihimizde kimi ilklerin de şehridir. İlk posta yolunun Üsküdar'dan Kartal'a kadar uzanan bir güzergâhta II. Mahmud döneminde açılması ve bu açılışa bizzat II. Mahmud'un katılması, İstanbul deniz ulaşımında ilk araba vapurunun yine Üsküdar'da hizmete girmesi, bilim tarihimizde farklı bir yeri bulunan Üsküdar Matbaası'nın III. Selim zamanında Selimiye Mahallesi'nde faaliyet göstermesi, Türk resminin başlangıç noktasını Üsküdar yapacak kadar önem taşıyan Osmanlı Ressamlar Cemiyeti'nin kuruluşunun, dönemin Üsküdar mutasarrıfının onayı ile Üsküdar'da gerçekleşmesi, hemen ilk elde sayılabilecek hususlardır.

M.Ö. 1000'lerden beri bilinen ve oturulan, Bizans'tan kalan yegâne eser Kız Kulesi ile farklılaşan, Osmanlı devrinde bir oya gibi itinayla işlenen ve güzelleşen, denize açılan ve hiçbirinin, diğerinin görme hakkını engellemediği yalıları, cumbalı güzelim ahşap evlerin süslediği sokaklarıyla, korularıyla, köşkleriyle, çarşıları ve hamamlarıyla, camileriyle, kiliseleri ve sinagoguyla Üsküdar, adı kendisine en çok yakışan altın şehirdir.

Kız Kulesi A8

Üsküdar'ın sembolü haline gelen kule, Üsküdar'da Bizans Devrinden kalan tek eserdir. Karadeniz'in Marmara ile kucaklaştığı yerde minicik bir ada üzerinde kurulmuştur. Mimari yapılanma süreci M.Ö. 341 yılına kadar [illegible]

SARAYLAR, KÖŞKLER VE YALILAR

MEDRESELER

KİLİSE VE SİNAGOGLAR

HAMAMLAR

KERVANSARAYLAR

TÜRBELER, TEKKELER, MEZARLIKLAR

ÇEŞMELER, SEBİLLER

MÜZELER

KÜTÜPHANELER

KÜLTÜR VE SANAT MERKEZLERİ

TİYATRO VE SİNEMALAR

ALIŞVERİŞ MERKEZLERİ

KONAKLAMA

RESTAURANT VE KAFELER

KORU VE PARKLAR

SAĞLIK

ÜNİVERSİTELER

SPOR TESİSLERİ

Üsküdar'a Ulaşım Haritası

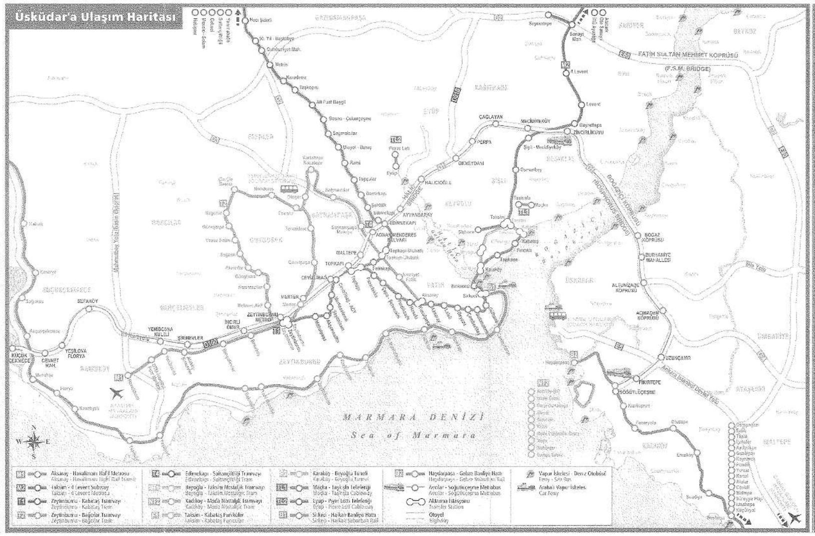

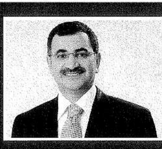

Tarih ve Kültür Şehri;

Üsküdar

Her şehrin tarihi o şehrin sakinlerinin de tarihidir. Yüzyıllar boyu bağrında nice sakinlerine kucak açan Üsküdar, İstanbul'un fethinden neredeyse bir buçuk asır evvel Türk egemenliğine girmiş ve daha o çağlardan itibaren "kutlu bir diyar" olma yolunda hızla ilerlemiştir. Tarihi yarımadanın karşısında, alabildiğine geniş bir İstanbul peyzajına açılan müstesna konumuyla Üsküdar, Asya topraklarının başladığı bir köprü başıdır.

Antik çağlardan beri doğal dokusunun güzelliği sayesinde Ön Asya-Avrupa arası ulaşım kolaylığı sağlayan Boğaziçi'nin açılım noktasında bulunan Üsküdar, her zaman bir cazibe merkezi olmuştur. Bu özel durum; Üsküdar'ın sık aralıklarla istilâlara, farklı egemenlikler altında kalmasına yol açmıştır. Üsküdar isminin nereden geldiği konusunda değişik kaynaklarda farklı görüşler olsa da erken dönem eserlerde geçen Khrisopolis ve Skutarium kelimelerinin "altın şehir" ve "kalkan şehir" anlamlarını vermesi; ayrıca dünya haritacılığının ilk dönem örneklerinde de Latince "scutari" kelimesinin kullanılmış bulunması Üsküdar ismini çağların içinden bugünlere getirir.

Adı da tarihi kadar kadim olan Üsküdar, gelecek zamanlara doğru yürüyüşünü aynı eskimezlik içinde sürdürüyor. İstanbul Boğazının gerdanlığında bir inci gibi yer alan, cennetten bir köşe Üsküdar, binlerce yıllık kültürel mirası, sanatsal atmosferi ve modern yüzüyle ziyaretçilerini beklemektedir.

Mustafa KARA

Üsküdar Belediye Başkanı

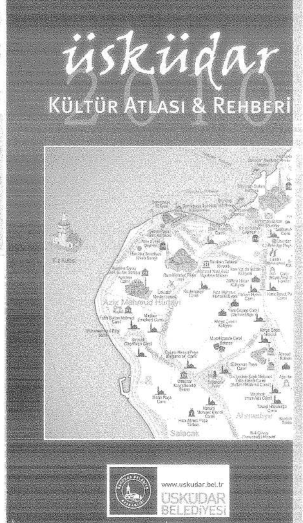
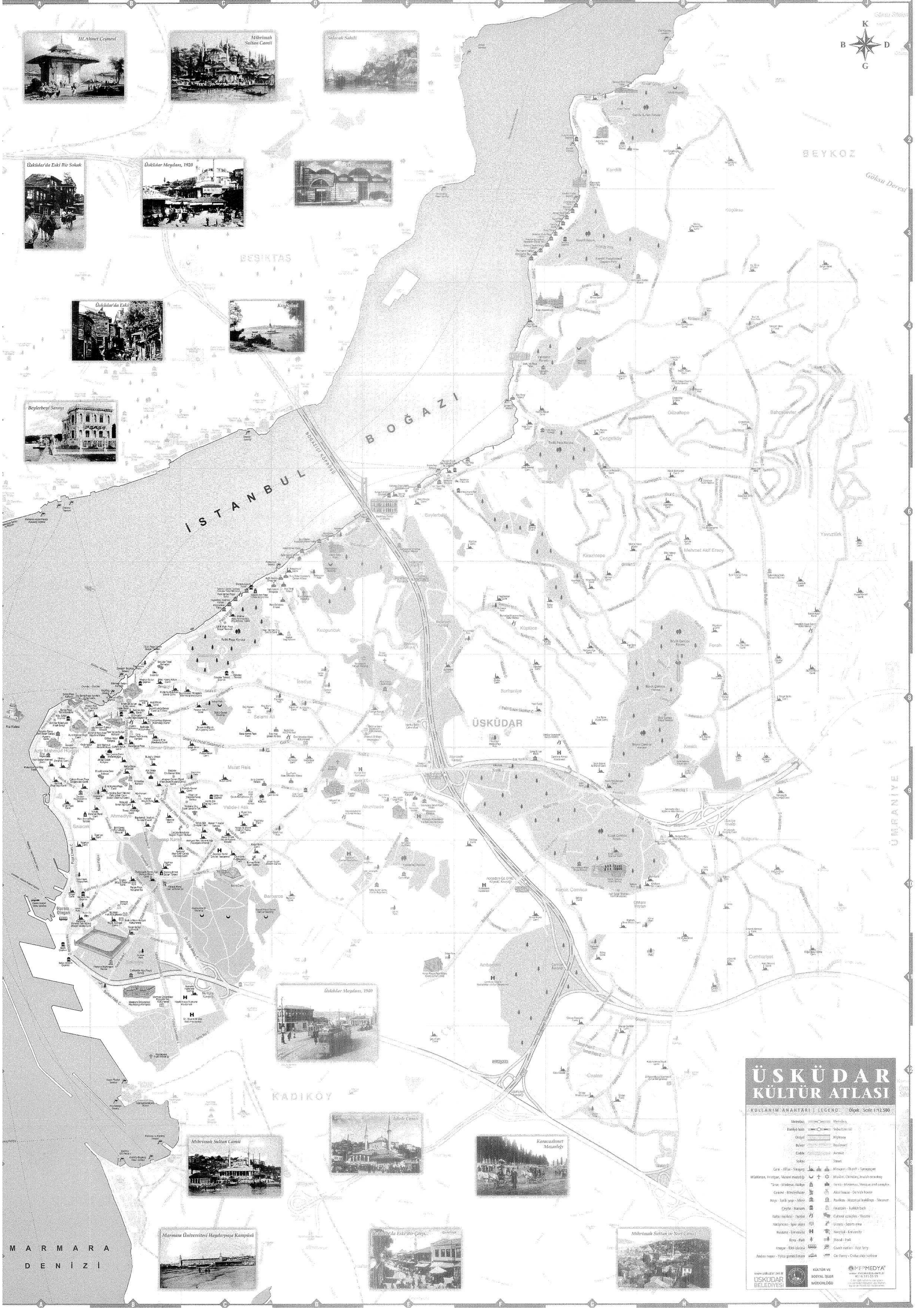
ÜSKÜDAR KÜLTÜR ATLASI